

28. november 2013
J. nr.1001/1814-0001
Ref. ld/sbo/ksc
Ressourceenheden

7. udbudsrunde (kulbrinter)

Klima-, energi- og bygningsministerens redegørelse til Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg efter Undergrundslovens § 12, stk. 2

Denne redegørelse gives efter Undergrundslovens § 12, stk. 2, hvorefter klima-, energi- og bygningsministeren, inden ansøgninger om tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter indkaldes, skal forelægge en redegørelse for Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg om hvilke områder, der agtes udbudt, og de generelle vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt.

Baggrund og status

Der har siden 1981 været afholdt seks udbudsrunder i Danmark. De første tre runder omfattede alle ikke-koncessionsbelagte områder i hele det danske område.

De seneste tre udbudsrunder - 4. runde i 1995, 5. runde i 1998 og 6. runde i 2006 - omfattede alene Centralgraven med tilgrænsende områder, det vil sige området vest for 6°15' østlig længde.

Den øvrige del af det danske område øst for 6°15' østlig længde, dvs. den østlige del af Nord-søen, de indre danske farvande og landområderne har siden 1997 været omfattet af den såkaldte Åben Dør-procedure. I Åben Dør-området kan olieselskaberne løbende ansøge om og få tildelt tilladelser.

Efter 6. udbudsrunde i 2006 er der udstedt en naboblok-tilladelse i 2009 og en tilladelse i 2012, der var et resultat af en såkaldt minirunde, der blev afholdt på baggrund af en uopfordret ansøgning. Siden er der ikke givet tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Centralgraven med tilgrænsende områder.

Arbejdsprogrammerne i 6. runde-tilladelserne har indebåret en ganske stabil efterforskningsaktivitet, der nu stort set er afsluttet, idet de obligatoriske dele af arbejdsprogrammerne for næsten alle tilladelsers vedkommende er fuldført.

Af de i alt 14 tilladelser, der blev givet i 6. udbudsrunde, er halvdelen tilbageleveret af rettighedshaverne efter gennemførelsen af de indledende efterforskningsarbejder. I de tilbagevæ-

rende 6. runde-tilladelser arbejder rettighedshaverne videre dels med vurderinger af kommer-
cialiteten af de konstaterede kulbrintefund og dels med opfølgende efterforskningsarbejder.

I forbindelse med 6. runde-tilladelserne er der indtil nu gennemført 10 efterforsknings- og
vurderingsboringer. Nogle af borerne er udført i samarbejde med tilladelser, der er meddelt
tidligere end 6. runde. Otte af borerne fandt kulbrinter. Flere af fundene er fortsat under
vurdering af rettighedshaverne med henblik på stillingtagen til, om fundene kan udnyttes
kommercielt.

Baggrunden for den nye udbudsrunde

Hovedmålsætningen for den fremtidige efterforskning af olie og naturgas er, at efterforsknin-
gen skal tilrettelægges sådan, at der kan lokaliseres så meget som muligt af den olie og natur-
gas, der findes i den danske undergrund. Derved åbnes mulighed for at forlænge den periode,
hvor Danmark er helt eller delvist netto eksportør af olie og naturgas. Dette er i tråd med Fol-
ketingets vedtagelse i forbindelse med forespørgselsdebatten den 23. februar 2012, hvor Fol-
ketinget vedtog at ”de danske ressourcer af olie og gas skal udnyttes til størst mulig gavn for
det danske samfund og samfundsøkonomien”.

For at opretholde kontinuiteten i efterforskningen i de kommende år og dermed fastholde og
videreudvikle den viden og ekspertise, selskaberne har oparbejdet om den danske undergrund,
vil det være hensigtsmæssigt at udbyde en 7. runde i Centralgraven med tilgrænsende områder
snarest. På den baggrund blev der i 2011 igangsat en miljøvurdering af en plan, som blandt
andet omfatter 7. runde, jf. afsnittet om *Miljømæssige forhold*.

Hertil kommer, at de senere års erfaringer tyder på, at de fleste fundmuligheder vil bestå af
mindre felter, der sandsynligvis kun vil være rentable, hvis de kan udnyttes i forbindelse med
de eksisterende behandlingsanlæg og rørledninger. På den baggrund er det hensigtsmæssigt at
udbyde 7. runde nu og derved udnytte mulighederne for, at den eksisterende infrastruktur kan
anvendes i forbindelse med nye fund, i det omfang det er hensigtsmæssigt. Dermed bliver en
forlænget anvendelse af de eksisterende anlæg og rørledninger sikret.

Udsigterne til, at Centralgraven med tilgrænsende områder stadig indeholder et attraktivt po-
tentiale, kan give sig udslag i konkurrence om nye tilladelser i visse områder. Det anses på
denne baggrund for hensigtsmæssigt at videreføre runde-systemet i dette område.

I forbindelse med vurdering af mulighederne for afholdelse af 7. udbudsrunde er der også
indgået overvejelser omkring fremtidigt udbud af arealer - efter 7. runde. Det skal ses i lyset
af, at rundeområdet i den danske del af Nordsøen er et såkaldt modent område med veludbyg-
get infrastruktur. Det er Energistyrelsens vurdering, at en fremtidig offentlig indkaldelse af
ansøgninger for hele området vest for 6°15' østlig længde med et ret fast tidsinterval vil være
hensigtsmæssigt, da denne udbudsform resulterer i en større forudsigelighed for, hvornår sel-
skaber har mulighed for at søge på de ledige områder. Det er Energistyrelsens opfattelse, at et
tidsinterval for runder på omtrent ét år vil være formålstjenligt. Det skal i den forbindelse be-
mærkes, at Norge én gang årligt foretager tildeling af nye koncessioner i den norske del af
Nordsøen, hvorved der kan opstå en vis synergieffekt, idet selskaberne kan foretage en samlet
vurdering og forberedelse til runderne i Danmark og Norge.

Areal

Afgrænsningen af det udbudte område i 4., 5. og 6. runde skete på grundlag af en vurdering af den potentielle udbredelse af kulbrinter dannet i Centralgraven. Da denne vurdering er uændret, foretages der ikke ændringer i det område, som udbydes i 7. runde. Det vil på den baggrund være alle ikke-koncessionsbelagte områder i Centralgraven med tilgrænsende områder, der udbydes. Centralgraven med tilgrænsende områder omfatter områderne vest for 6°15' østlig længde, jf. bilag 1 (kort).

Det ikke-koncessionsbelagte område er på nuværende tidspunkt på 16.115 km² ud af det samlede areal på 19.744 km². Relativt svarer det til 82 %. Til sammenligning var procenterne i 4.-6. udbudsrunde henholdsvis 79, 64 og 73 %.

En række forekomster er afgrænset såvel arealmæssigt som i dybden. Det drejer sig om forekomsterne Amalie, Lulita, Syd Arne, Nini, Siri, Hejre og Cecilie/Connie. Desuden er den østlige del af tilladelse 4/98 afgrænset i dybden. I tillæg til de åbne arealer vil olieselskaberne derfor også have mulighed for - ligesom i 6. udbudsrunde - at ansøge om tilladelse til efterforskning og indvinding i de dybereliggende lag under de på denne måde afgrænsede tilladelser.

Der kan også søges om områder, som eventuelt bliver tilbageleveret inden udløbet af ansøgningsfristen. Koncessionskort over området vil løbende blive ajourført på Energistyrelsens hjemmeside.

Vilkår for 7. udbudsrunde

Det danske områdes geologiske konkurrencedygtighed overfor de øvrige Nordsø-lande vurderes som helhed at være uændret i forhold til 6. runde. De økonomiske vilkår for 7. udbudsrunde indgik i kommissoriet for 'eftersyn af vilkår for kulbrinteindvinding'. Eftersynet anbefalede, at vilkårene for 7. udbudsrunde bør tage udgangspunkt i de vilkår, som blev anvendt i 6. udbudsrunde. Denne anbefaling følges, hvorfor 7. runde-tilladelserne vil blive omfattet af de skatteregler, der har været gældende for nye tilladelser siden 1. januar 2004, og som svarer til reglerne for A. P. Møllers forlængede eneretsbevilling fra 1962.

Dette indebærer, at der for 7. runde-tilladelsernes vedkommende skal:

- betales 25 % selskabsskat, der kan fradrages i grundlaget for kulbrinteskatten
- betales 52 % kulbrinteskate. Ved opgørelse af grundlaget for beregning af kulbrinteskate gives et kulbrintefradrag på 5 % af investeringerne i 6 år (i alt 30 %)

Herudover vil det som i de seneste runder være et vilkår, at der er statsdeltagelse i alle tilladelser med en statsdeltagelses andel på 20 %, som staten selv afholder udgifterne til. Nordsøfonden deltager på statens vegne i 7. runde-tilladelserne.

Der er udarbejdet en standardtilladelse, den såkaldte modeltilladelse, som vil blive anvendt i 7. runde (bilag 2). I modeltilladelsen er der alene foretaget mindre, teknisk prægede ændringer i forhold til de seneste runder med henblik på at tilpasse den 7. runde. Tilsvarende ændringer vil blive foretaget i den modeltilladelse, der anvendes i Åben Dør-proceduren.

Betaling

Til dækning af de administrative omkostninger opkræves et ansøgningsgebyr på 25.000 kr. for hver ansøgning, der afleveres, uanset om ansøgningen fører til udstedelse af en tilladelse. Ved tildeling af en tilladelse vil der som i de seneste runder blive opkrævet et vederlag på 100.000 kr.

Miljømæssige forhold

Planer og programmer, der udarbejdes af statslige myndigheder og fastlægger rammer for fremtidige anlæg eller arealanvendelser, er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 939 af 3. juli 2013), og i overensstemmelse hermed er der gennemført en miljøvurdering (bilag 3). Formålet med miljøvurderingen er at identificere, beskrive og vurdere de sandsynlige væsentlige påvirkninger af planen på miljøet.

7. udbudsrunde er en del af en plan som omfatter nye udbud i området vest for 6° 15' Ø med henblik på efterforskning og produktion af olie og gas, samt separate udbudsrunder for mulig udnyttelse af tilladelser til injektion af CO₂ (for at øge olieindvindingen) i eksisterende olie-felter vest for 6° 15' Ø. Udbud af tilladelser til injektion af CO₂ i eksisterende oliefelter med henblik på at øge indvindingsgraden forventes først igangsat, når der er selskaber, som konkret udtrykker interesse herfor med projekter, der er kommercielt gennemførlige.

Miljøvurderingen af planen blev i juli 2012 sendt i offentlig høring, herunder hos relevante danske myndigheder og myndigheder mv. i Norge, Tyskland, Nederlandene og Storbritannien. Høringssvar er efterfølgende indsendt til Energistyrelsen, som har behandlet disse.

De gennemgående emner i høringssvarene er generel modvilje mod yderligere olie- og gasaktiviteter, miljømæssige aspekter ved støjende aktiviteter (arbejde i forbindelse med borer, seismiske undersøgelser) i forhold til havpattedyr, modvilje mod CO₂ injektion og konsekvenserne ved CO₂ injektion, frygt for storulykker og påvirkning af det tyske habitat 'Doggerbanke', hvor marsvin blandt andet er beskyttet.

På baggrund af miljørapporten og høringssvar, som er indkommet i offentlighedsfasen, er der udarbejdet en sammenfattende redegørelse (bilag 4).

Af den sammenfattende redegørelse fremgår blandt andet, hvordan der i planen for udbuddene er taget højde for resultatet af høringen, og hvilke tiltag, der påtænkes iværksat som følge af miljøvurderingsprocessen i forbindelse med kommende udbud, herunder 7. runde. Integrering af miljøhensyn og tiltag fremgår af afsnit 3.1 og tabel 3.1 i den sammenfattende redegørelse (bilag 4).

Der er også foretaget en indledende vurdering af, om der skal foretages en naturkonsekvensvurdering jf. habitatdirektivet (bilag 5). Konklusionen er, at det ikke er tilfældet. Ved de konkrete projekter kan der imidlertid blive stillet krav om at foretage en naturkonsekvensvurdering.

Der vil som under tidligere udbudsrunder og efterfølgende meddelelse af tilladelser gælde, at de etablerede procedurer for inddragelse af relevante myndigheder/organisationer på miljø-, naturbeskyttelses-, råstof - og fiskeriområdet i forbindelse med efterforskning og produktion af olie og gas vil blive videreført, sådan at eventuelle risici og gener for miljøet kan minimeres. Endvidere vil der forud for meddelelse af tilladelser til projekter til indvinding af olie og

gas, som må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, blive gennemført en procedure efter reglerne i Undergrundsloven for vurdering af virkningen på miljøet (VVM procedure).

Udbudsform

Den udbudsform, der blev anvendt i 4.-6. udbudsrunde, vil også blive benyttet i 7. runde. Udbudsformen er fleksibel og indebærer, at ansøgninger kan indgives af såvel grupper af selskaber som enkeltsekskaber. Endvidere vil der kunne ansøges om andele i tilladelser på mindre end 80 % (100 %, når statsdeltagelsen medregnes). Hvis der i den forbindelse kommer ansøgninger om andele, der tilsammen udgør mere end 80 %, vil det ud fra ansøgernes kvalifikationer og de tilbudte arbejdsprogrammer blive vurderet, om ansøgningerne kan justeres, således at alle ansøgere får del i tilladelsen. I tilfælde af, at der indgives ansøgninger om andele, der tilsammen udgør mindre end 80 % til en given blok, vil det tilsvarende blive undersøgt om ansøgerne vil øge de ansøgte andele, sådan at der kan opnås fuld fordeling af andele i en tilladelse. Sigtet med denne udbudsform er at medvirke til at øge antallet af ansøgere og dermed efterforskningsinvesteringerne i udbudsrunder.

Som i tidligere udbudsrunder skal der ansøges særskilt om operatørskab. Det skal fremgå af ansøgninger fra grupper, hvem der skal være operatør. Tilsvarende skal ansøgende enkeltsekskaber angive eventuelle ønsker om operatørskab. I tilfælde af uenighed om valg af operatør blandt de sekskaber, der ansøger om en tilladelse, kan klima-, energi- og bygningsministeren udpege operatøren på grundlag af ansøgernes kvalifikationer, jf. Undergrundslovens § 12 a, stk. 6.

Udvælgelseskriterier og valg mellem flere ansøgere

Ansøgere vil blive bedømt og udvalgt efter de ovenfor nævnte og hidtil anvendte kriterier, der fremgår af Undergrundslovens § 12 a, stk. 1, jf. § 5, stk. 3, og angår ansøgerens sagkundskab, økonomisk baggrund samt kvaliteten og omfanget af det tilbudte arbejdsprogram. Arbejdsprogrammets omfang og kvalitet vurderet i forhold til behovet for efterforskning af kulbrintepotentialet og stillingtagen til udnyttelse af eventuelle allerede eksisterende fund i det ansøgte område vil være et væsentligt udvælgelseskriterium og ansøgerne vil blive anmodet om at beskrive, hvad der efter deres opfattelse må anses for at være et fuldstændigt arbejdsprogram for området, og hvad de på denne baggrund tilbyder at udføre.

Der vil ved vurderingen af tilladelser endvidere blive lagt vægt på den måde, hvorpå ansøgerne tidligere har udøvet deres virksomhed under lignende tilladelser, jf. § 12 a, stk. 4.

Klima-, energi- og bygningsministeren kan endvidere undlade at give tilladelse på grundlag af de ansøgninger, der er indkommet i forbindelse med udbudsrunder, jf. § 12, stk. 3.

Konkurrerende ansøgninger

Hvis der mere end én kvalificeret ansøger til et område, og det er vurderingen, at de tilbudte arbejdsprogrammer er lige gode, vil den endelige udvælgelse blandt ansøgerne ske på grundlag af et supplerende tilbud fra ansøgerne om størrelsen på den andel, Nordsøfonden vil blive tilbudt, ud over de obligatoriske 20 %, jf. undergrundslovens § 12 a, stk. 3. Nordsøfondens samlede andel i tilladelsen kan dog ikke overstige 40 %.

Det supplerende tilbud vil skulle angå størrelsen på den forøgede andel, Nordsøfonden vil blive tilbudt, hvis der gøres fund i tilladelsen. Bliver der gjort et fund i tilladelsen, har Nordsø-

fonden således ret til vederlagsfrit at øge sin andel op til størrelsen på det højeste supplerende tilbud. Overdragelsen af en forøget andel til Nordsøfonden vil skulle finde sted med virkning fra tidspunktet, hvor feltet erklæres kommercielt. Hvis feltet ikke forudgående erklæres kommercielt, vil overdragelsen skulle ske med virkning fra tidspunktet for indsendelse af en udbygningsplan til Energistyrelsen. Nordsøfondens beslutning om at benytte retten til at forøge sin andel skal træffes senest på tidspunktet, hvor feltet erklæres kommercielt eller på tidspunktet for indsendelse af en udbygningsplan for feltet.

Nordsøfonden vil ikke for den forøgede andels vedkommende skulle bidrage til allerede afholdte omkostninger i tilladelsen. Nordsøfonden vil således skulle bidrage økonomisk for sin samlede andel (den obligatoriske andel på 20 % samt den forøgede andel) fra tidspunktet for overdragelsen af den forøgede andel.

De pågældende ansøgere til de pågældende områder vil i givet fald blive bedt om at indgive et tilbud om, hvilken procentdel Nordsøfonden skal have ret til at hæve sin andel op til i tilladelsen inden for en vis frist. Den ansøger, der tilbyder den højeste andel til Nordsøfonden, vil modtage et tilbud fra Energistyrelsen om at modtage tilladelsen.

Størrelsen på arealer omfattet af tilladelser

Det er hensigten at fastholde den hidtidige praksis. Det indebærer, at medmindre særlige forhold gør sig gældende, vil de enkelte tilladelser være begrænset til størrelsen af 1-2 blokke. Blokinddelingen fremgår af bilag 1.

Tidsplan

Når udvalget har afsluttet sin behandling af denne redegørelse, vil Energistyrelsen i henhold til Undergrundslovens § 12, stk. 1, litra a, og § 12 a, stk. 7, indkalde ansøgninger ved offentliggørelse af en meddelelse i Statstidende og Den Europæiske Unions Tidende mindst 90 dage før ansøgningsfristens udløb. Afhængig af offentliggørelsestidspunktet er det hensigten at fastsætte ansøgningsfristen til 1. august 2014, sådan at ansøgere får mindst ca. 5 måneder til at udarbejde en ansøgning. Tilladelser i 7. runde kan herefter forventes tildelt i slutningen af 2014 - begyndelsen af 2015.

Inden tildelingen af nye tilladelser vil udvalget få forelagt en redegørelse om hvilke tilladelser, der agtes meddelt, jf. Undergrundslovens § 6, stk. 1. Det er hensigten som hidtil at drøfte indkomne ansøgningers geologiske forudsætninger med De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, GEUS, før der tages stilling til en tildeling. Herudover vil Nordsøfonden blive hørt.

Fortrolighed

Ifølge Undergrundslovens § 12, stk. 2, er udvalgets medlemmer og andre, der måtte være til stede under udvalgets drøftelser vedrørende denne redegørelse, forpligtet til at bevare tavshed om, hvad de erfarer i udvalget med hensyn til de vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt efter proceduren i stk. 1, litra a, indtil det tidspunkt, hvor der foretages offentlig indkaldelse af ansøgninger.

Bilag

Bilag 1 Kortbilag til § 12 redegørelse om 7. udbudsrunde
Bilag 2 Modeltilladelse
Bilag 3 Miljøvurdering
Bilag 4 Sammenfattende redegørelse
Bilag 5 Indledende naturkonsekvensvurdering